

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GEGUŽĖ — MAY 6, 1981

Nr. 105

L.K.B. KRONIKA Nr. 46

Eina, nuo 1972 metų
Perskaitys duok kitam!

TARYBINĖJE MOKYKLOJE

Vilnius. Š. m. spalio 22 — 24 d. Vilniuje vyko zonis pasitarimas — seminaras „Užklausinis darbas rusų kalba nacionalinėje mokykloje“. Ta proga išleistų rekomendacijų projektas ragina: „Visokeriopai siekti plačiai įtraukti visus moksleivius į įvairių formų užklausinį darbą rusų kalba. (...) Organizuoti bendramokyklinę rusiškai kalbančių aplinką: rusų kalbos dienas ir savaites, olimpiadas, įvairius konkursus, varžybas, disputus ir kt.“

Metodiniame laiške nurodoma rengti pionierių ir komjaunimo susirinkimus ir kitas priemones rusų kalba. Siūloma sukurti sąlygas bendrauti su mokiniams rusų kalba. Rekomenduojama rusiškai dėstyti geografiją, istoriją, biologiją ir kt.

Siauliai. 1980 m. rugsėjo 2 d. saugumietis Blažauskas apsilankė Šiaulių Medicinos mokykloje ir išskvietė III kl. 7 gr. moksleivę Ireną Dapkutę. Čekistas norėjo ją užverbuoti dirbti saugumui, grasindamas, kad ji niekam nepasakotų apie jų susitikimą. Irena to nepažadėjo. Tą kartą nieko nelaimėjo, rugsėjo 8 d. vėl bandė tas pats saugumietis.

PADĖTIS UGANDOJE

Valstybėje siaučia ginkluotos gaujos

Kampala. — Jau suėjo 2 metai nuo to laiko, kai Uganda, padedama Tanzanijos kariuomenės, išsivadavo iš diktatoriaus Idi Amino, tačiau padėtis nepagerėjo. Žudymai, plėšimai, gėsmės suvedinėjamai liko tie patys. Ugandos gyventojai skundžiasi, kad anksčiau nors žinojo, kas persekioja ir žudo. — Aminas. Dabar yra kelios grupės, kurios siaučia pėsčiomis, naikindamos ir niekas nežino kodėl.

Prezidento Obotes saugumas atgaivino nelegalius Amino kovos su priešais metodus. Žmonės dingsta iš namų ar gatvės. Neseniai netoli sostinės Namanvės džiunglėse buvo rasti masiniai kapai. Laimėjęs rinkimus, Obote tuoj atgaivino draugiškus ryšius su kitomis Afrikos šalimis, prašė paramos iš Tarptautinio Valiutos fondo. Šio darbuotojai, išbuvę Kampalos viešbutyje visą savaitę, išbėgo. Buvo paskelbta, kad prieš svarstant kokią nors paramą Ugandai, turi būti atstatyta valstybės saugumas, tvarka ir rimtis. Jokios paramos Uganda negaus, kol padėtis nepagerės.

Obotes opozicija susideda iš dviejų grupių, kurios abi kaltina, kad prezidento rinkimai buvo suklautoti. Liaudies Rezistencijos armijai vadovauja buvęs gynybos ministras Yoweri Museveni. Kita grupė, Ugandos Laisvės judėjimas, planuoja susijungti su rezistencijos armija. Tos gerai ginkluotos organizacijos apšaudė valdžios pastatus, sprogdina elektros stotis, puldinėja policiją ir kariuomenę.

Iki šiol tvarką padėjo išlaikyti okupacinė Tanzanijos kariuomenė, tačiau ji jau išvėžama namo. Iki birželio pabaigos Tanzanijos kariai visi išvažiuos, nors Obotes vyriausybė prašo Tanzaniją dar palikti dalį karių. Po Amino nuvertimo Tanzanija laikė 10,000 karių. Sakoma, kad tai Tanzanijai per brangiai kainuoja, apie 5 mil. dol. per mė-

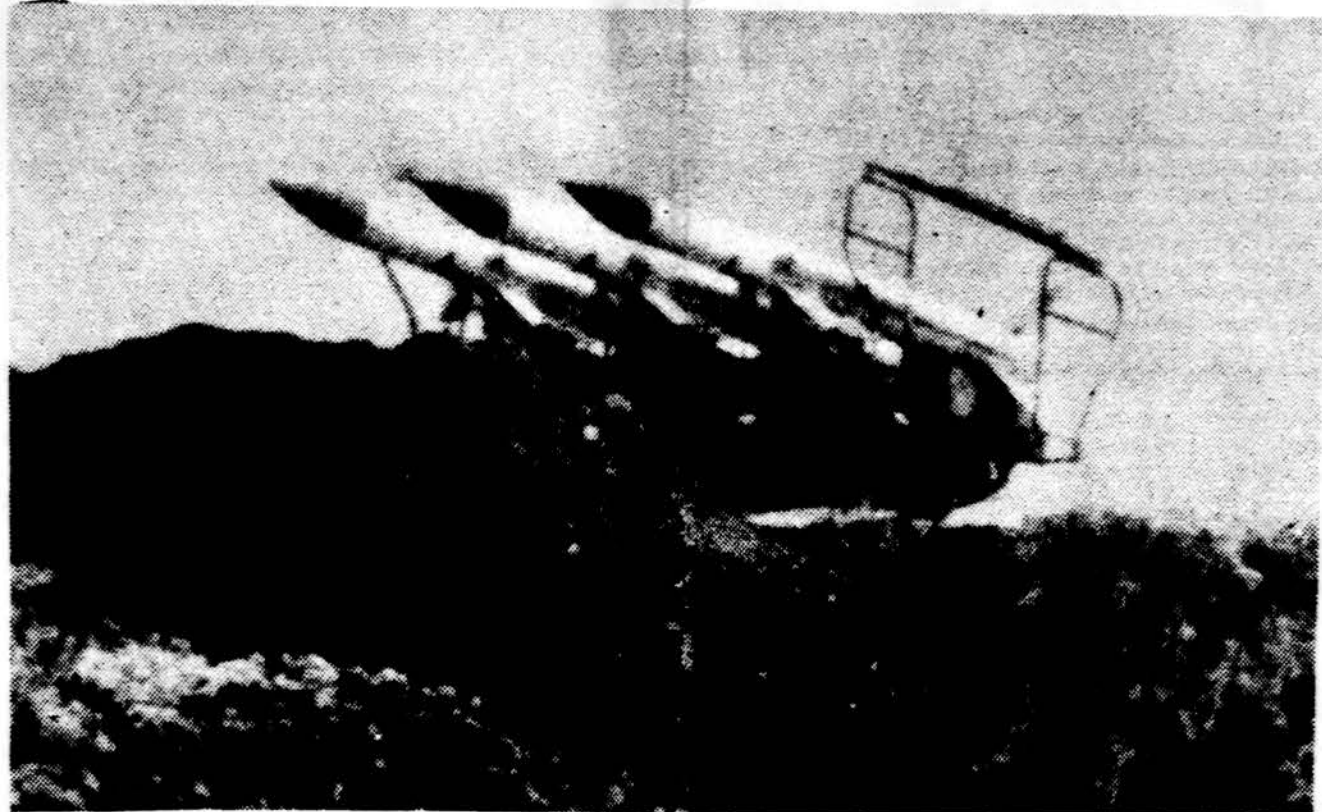
suvilijoti mergaitę gražiais pažais: esą padėsiąs įstoti į aukštąją mokyklą (nors klasėje ji buvo pirmūnė). Nepasisekus Irenos užverbuoti, saugumietis pradėjo klausinėti apie šiauliečius: M. Jurevičiū, J. Petkevičienę ir J. Petkevičių, juos visai šmeiždamas.

Tokiu būdu čekistai bandė užverbuoti ir Irenos draugę Vidą Uksaitę, tačiau ši griežtai pasipriešino.

1980 m. lapkričio 17 d. dar kartą saugumietis Blažauskas, pasiėmęs iš Medicinos mokyklos, Ireną Dapkutę išvežė į skyrių. Kartojosi vėl ta pat istorija, šmeižimai ir niekinimas šiauliečių — M. Jurevičiaus, J. Petkevičienės ir kitų. Ir šį kartą čekistas nieko nelaimėjo.

Josvainiai. 1980 m. lapkričio 12 d. Josvainių vid. mokyklos ateistų vadovė Kaminskienė nusuntė į direktoriaus Vito Rakicko kabinetą VIa kl. moksles Genutę Brizgytę ir Daivą Vasiliūtę. Direktorių isteriškai šaukė ant mergaičių vien dėl to, kad jos, eidamos į bažnyčią giedoti, nusivėdė ir klasės draugė Kalinaite.

(Bus daugiau)

Karo grėsmė Viduriniuose Rytuose padidėjo, kai į Libaną Siriją atsuntė sovietų gamybos priešlėktuvinį raketų SAC-6. Nuotraukoje raketos viešelyje tarp Damasko ir Beiruto. Sirai nusprendė sustiprinti priešlėktuvinę gynybą, kai Izraelio karo lėktuvai numušė du sirų helikopterus.

Lenkijos įvykiai kenkia Rytų blokui

„Comekon“ negauna anglies, mašinų

Maskva. Šalia politinių mįslių visam komunistiniam blokui, Lenkijos reformos ir naujos darbininkų unijos uždavė daug sunkių klausimų ekonomistams. Bendroji komunistinė rinka — „Comekon“ — neseniai sudarė 1981 — 85 metų ekonominį planą, kurį dėl lenkų darbininkų laimėjimų teks pakeisti. Sovietų planuotojai, įvesdami Rytų Europos ekonominio bendradarbiavimo organizaciją, tikėjosi taip suriši atskirų šalių gamybą, kad viena šalis taptų priklausoma nuo kitos, o visos būtų, priklausomos nuo Maskvos. Po Lenkijos įvykių gali tekti tuos ekonominius planus gerokai pakeisti, nes Lenkija jau nebeįsipildė savo įsipareigojimų.

Neseniai Lenkijos vicepremjeras Rakowski pareiškė Varšuvos radijo pasikalbėjime, kad Rumunų ambasadorius iš įšaręs, nes rumunų fabrikai ir liejyklos negauna pažadėtos lenkų akmenų anglies. Rytų Vokietijos žurnalas „Neuer Weg“ skundėsi, kad dėl Lenkijos anglių neatsiuntimo Rytų Vokietijai buvo priversta pirkti anglies iš Vok. Vokietijos. Imonės ir elektros įstaigoms turėjo sunkumų su kuru. Panašūs sunkumai buvo ir Čekoslovakijoje.

Lenkijos statistika atidengė, kad visuminis gamybinis produktas Lenkijoje šiais metais nukris 3 nuoš. Pirmojo ketvirčio gamyba atsiliko 10 nuoš. nuo paskelbtų planų. Statybos pramonė atsiliko 20 nuoš. Lenkijos eksportai ir kitas „socialistinės šalys“ per pirmąjį metų ketvirtį sumažėjo 15 nuoš., o lenkų laivų dirbtuvių produkcija atsiliko nuo planų 39 nuoš.

Šis netikėtas, nenumatytas lenkų pramonės apsnūdymas sukėlė problemų kitose „Comekon“ valstybėse, kurios laukia lenkų pramonės gamintų mašinų dalių.

Pramonės gamyba nukrito dėl darbininkų streikų, darbo disciplinos nuosmūgio, pravaikštų. Daug prisidėjo laisvų šeštadienių įvedimas, pakeitimai kasyklų darbo taisyklėse.

Lenkija buvo pažadėjusi prisidėti prie bendrų elektros branduolinių įrenginių statybos. Lenkija turėjo pristatyti apie 700 mil. dol. vertės elektrinių įrengimų, plieno, automatinės aparaturų, Kmelnickio įrenginių statyboje, Ukrainoje. Kita bendrai statoma įrenginė — Konstantinovkoj, irgi Ukrainoje. Lenkija yra susitarusi su sovietais prisidėti ir prie Smolensko bei Kursko įrenginių statybos.

Komunistinio bloko planavimas iki šiol nenumatė tokių klūčių, kaip darbininkų streikai. Ateityje labai sumažės „Comekon“ pasitikiėjimas lenkų planais ir pažadais.

Rengiasi teisti partijos vadus

Varšuva. — Lenkijos vyriausybės informacijos pareigūnas Josef Klasa pareiškė užsienio korespondentams, kad dar prieš lenkų komunistų partijos kongresą liepos 14 d. bus bandoma „išvalyti atmosferą“ ir pravesti buvusių partijos aukštųjų pareigūnų teismus. Partijos nariai reikalauja nubausti buvusius vadus, jei pasitvirtins, kad jie kalti korupcija. Speciali komisija jau dirba, formuluodama kaltinimus. Galimas daiktas, kad kaltinimai bus iškelti ir buvusioms partijoms pirmininkui Edwardui Gierekliui.

TRUMPAI IŠ VISUR

—Vakarų pasiekė žinia, kad Viktoro Petkaus žmona Anatolija Petkuvienė buvo atleista iš tarnybos. Šiuo metu daugiau žinių negauta.

—Gegužės 7 Baltimorėje įvyks JAV darbo unijų federacijos vykdomosios tarybos posėdis. Unijų vadai ieško būdų, kaip pasipriešinti prezidento Reagano ekonominei politikai, kuri siekianti panaikinti per 50 metų pasiektą socialinę pažangą, pareiškė federacijos prezidentas Kirkland. Unijų vadams skaudžiausia, kad apie 50 nuoš. unijų narių remia administracijos liniją.

—Ispanijos kairiosios komunistų grupės teroristai pirmadienį nušovė armijos generolą ir tris policininkus. Bijoma, kad dešinieji karininkai vėl ims reikauti griežtesnių veiksmų prieš teroro grupes.

—Turkijoje nuo rugsėjo mėn., kada kariuomenė perėmė valdžią, buvo suimta 122,609 įtariamieji radikalai. Iš to skaičiaus 40,386 laikomi kalėjimuose. Kariniai prokurorai pareikalavo mirties bausmės 900 įtariamųjų.

—Motina Teresė, 1979 m. Nobelio Taikos premijos laimėtoja už savo darbus su Kalkutos vargšais, lankosi Pietų Korėjoje.

—Saudų Arabija paskelbė ateinančių metų biudžetą, — 90 bil. dol. Iš tos sumos 25 bil. dol. paskirti valstybės gynybai, saugumui.

Bijoma Izraelio — Sirijos konflikto

Jeruzalė. — Izraelio premjeras Beginas paskelbė, kad Sirija atsuntė į Libaną naujų priešlėktuvinį raketų, ne tik „Sam — 6“, bet ir „Sam — 2“. Šios raketos sudaro grėsmę Izraeliui, nes jos gali apšaudyti Izraelio lėktuvus ne tik Libane, bet galėtų pasiekti ir lėktuvus virš Izraelio teritorijos.

Izraelis jau planavo pulti sirų raketas ir jas sunaikinti, tačiau JAV vyriausybė reikalavo dar palaukti ir duoti daugiau laiko išspręsti šią problemą diplomatiniais keliais.

Izraelio vyriausybė pabrėžė, kad ji neiešs sirams išnaikinti Libane krikščionių ar prijungti karą nualintą Libaną prie Sirijos. Šiai grėsmei priešintis ne tik Begino vyriausybė, bet ir opozicijos darbiečių partija.

Sirijos spauda pabrėžia, kad sirai nesutiks, kad Libanas taptų sionistų ir imperialistų baze prieš Siriją.

Įtempimai Viduriniuose Rytuose labai padidėjo ir bijoma naujų Sirijos — Izraelio karo.

ŠIAURĖS AIRIJOJE MIRĖ KALINYS SANDS

Popiežius ragina melstis už airius

Belfastas. — Šiaurinės Airijos kalėjime 66-tą badavimo dieną mirė airių respublikos armijos kovotojas Robert Sands. Pasklidus žinioms, katalikų jaunimas pradėjo puldinėti britų kariuomenės patalynes. Didelių smurto veiksmų laukiama po trijų dienų gedulo.

Mirusio kalinio motina apeliavo į visuomenę, prašydama nekelti riausių. Rosaleen Sands pasakė, kad jos sūnus savo gyvenimą paaukojo, siekdamas Airijai geresnių sąlygų, o ne naujų mirčių. Buvusi britų parlamento narė Bernadette Devlin McAliskey irgi ragino tautiečius atsakyti žudymų, keršto veiksmų ir smurto. Mes izoliuosime Britaniją savo vienybe, susiklausymu, pasakė ji.

Popiežius Jonas Paulius II-sis Vatikane apeliavo laikytis nuosaikiai, ragino visus katalikus ir „brolius nekatalikus“ Šiaurinėje Airijoje, kur didėja įtampas ir kur bijoma, kad vėl įvyks broliuško smurto veiksmai, melstis už taiką.

New Yorke apie 400 airių demonstravo išreikšdami savo parą mirusiam Robertui Sands. Jie protestavo prieš premjerės Margaret Thatcher laikyseną, reikalavo, kad britai pasitrauktų iš Šiaurinės Airijos. Dainavo dainą „A Nation Once Again“, kuri labai populiari tarp Airijos sujungimo šalininkų. Demonstracijai vadovavo George McLaughlin, Brooklyno aukštesniosios Eli Whitney mokyklos patarėjas ir vietinės airių organizacijos pirmininkas. Jis pareiškė kalboje, kad reikia išvystyti didesnę spaudimą britų vyriausybei. Jis kritikavo JAV vyriausybę, kuri airių visai neremia. Kritikavo „jautrumo stoką“ sosto įpėdinio princą Carlo, kuris lankėsi Amerikoje tuo metu, kada britų kalėjime merdėjo Bobby Sands. Kalbėtojai pranašavo, kad Sands mirtis pajudins airių klausimą visame pasaulyje, kuris pagaliau supras, kad airiai Šiaurinėje Airijoje nėra tik teroristai, bet siekia išsivaduoti iš britų okupacijos.

Jau ir Anglijos spaudoje pasirodė straipsnių, raginančių atsakyti nenatūralios Šiaurinės Airijos teritorijos, kuri, kaip rašo „The Guardian“ ir istoriniai ir

geografiniai turėtų priklausyti Airijos respublikai. Dabartinė padėtis kenkia Britanijos interesams, kurie reikalauja, kad už Airių jūros gventų taikūs ir draugiški kaimynai.

Sovietų spauda kritikuoja Britanijos vaidmenį Šiaurinės Airijos problemoje. „Tiesa“ pabrėžia, kad Sands buvo parlamento deputatas. Jis buvo įstatymškai išrinktas parlamento narys, vienas iš Šiaurinės Airijos 10 parlamentarų. Britų vyriausybė laikė jį už groty, nenorėdama pripažinti, kad šalyje esama politinių kalinių. Sands organizacija yra politinė, aktyviai kovojanti už Šiaurinės Airijos nepriklausomybę, reikalaujanti išvesti iš Ulsterio Anglijos kariuomenę, nutraukti katalikų mažumos diskriminavimą, rašo „Tiesa“.

Kardinolas Višinskis sunkiai serga

Varšuva. — Lenkijoje šiuo metu didžiausią rūpestį kelia katalikų Bažnyčios pirmo, kardinolo Stefano Višinskio sveikata. Bažnyčios sluoksniai patvirtino korespondentams, kad kardinolas, 79 metų amžiaus, negerėja, bet silpnėja. Neskelbiama, kuo kardinolas serga, tačiau buvo paskelbta, kad gydytojai įtarė, jog gali būti vėžys, tačiau tas įtarmas nepasitvirtino. Sakoma, tik, kad negaluoja „virškinimo sistema“. Gydytojai dar nesutaria dėl diagnozės, pasakė vienas prelatas, pridėdamas, kad kardinolas amžijje gimias būsiąs lėtas, atimęs daug jėgų.

Reagano laiškas prez. Brežnevui

Roma. — NATO užsienio reikalų ministrų konferencijoje valstybės sekretorius Haigas atidengė, kad prezidentas Reaganas neseniai pasiuntė sovietų prezidentui Brežnevui laišką, kuriame praneša, kad Amerika pasirens šiais metais pradėti derybas dėl vidutinių nuotolių branduolinių raketų Europoje apribojimo.

Sekretorius nurodė, kad derybos gali prasidėti šių metų gale. Pradžioje bus užmegzti kontaktai per ambasadorius, o jis pats planuoja susitikti su sovietų užsienio reikalų ministro Gromyko rugsėjo mėnesį Jungtinėse Tautose, kai prasidės Generalinės Asamblėjos naujoji sesija.

Sekretorius paaiškino sąjungininkams, kad sovietų vyriausybės elgesys paveiktų derybų galimybes. Sovietų intervencija Lenkijoje galėtų visai užkirsti kelią deryboms dėl ginklų apribojimo. Kaip žinoma, 1979 m. NATO sąjunga nutarė įsigyti 572 vidutinių nuotolių raketas: „Pershing 2“ ir „cruise“ — pažemiui skriejančių raketų. Dėl jų vyksta debatai kai kuriose sąjungos valstybėse, ypač Vakarų Vokietijoje ir Olandijoje, kur opozicijos partijos ypač aktyvios.

KALENDORIUS

Gegužės 6 d.: Evodijus, Benediktas, Rokantas, Arga.
Gegužės 7 d.: Stanislovas, Domielė, Butautas, Danutė.

Saulė teka 5:42, leidžiasi 7:53.

ORAS

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 65 l., naktį 50 l.

Jungtinių Tautų gen. sekretorius Kurt Waldheim lankosi Maskvoje, kur jis sutiko sovietų užsienio reikalų ministrą Andrei Gromyko.

Visi kurmiai —

BIJO ŠVIESOS

Paprastai yra sakoma, kad melas turi trumpas kojas. Iš tikro su tuo teigimu galėtume lengvai sutikti, jei netolima praeitis ir nuolatiniai melai šiandien neslėgtų šio pasaulio.

Tautinio melo dėka hitlerinė Vokietija vos-ne-vos nesukūrė naujos Europos. O tikrasis fašizmo brolis komunizmas tešugeba savąjį rojų išlaikyti ir jį plėsti tik tarptautinio melo dėka.

Melas klesti ne tik šitame krašte, bet ir mūsų tarpe. Tai lengva pastebėti ir iš mūsų spaudos, tiek amerikietiškosios, tiek lietuviškosios.

Betgi ar verta tik spaudą iš melų draugijos išskirti, jei, anot „The Christian Science Monitor“ vedamojo, šiandien nedaug kuo tikėti ir pasitikėti iš viso galima (žr. vedamąjį „Truth-telling“, 1981 balandžio 20 d.).

Neseniai šio krašto žurnalistų pasaulį sukrėtė „Washington Post“ laikraščio korespondentės Janet Cooke melas.

Jos melas išryškėjo nepaprastai aukštai vertinamos žurnalistinės Pulitzer premijos gavimo už jos straipsnį seriją „Washington Post“ laikraščio deka. Pasirodė, kad jos sukurtoji vieno mažamečio heroino vartojimo istorija „Jimmy's World“ buvo fikcija ir grynas melas. J. Cooke gautos Pulitzer premijos turėjo atsisakyti, iš pareigų atsisakytino, o „Washington Post“ laikraščio ir Pulitzer premijos prestižai buvo nepaprastai apdaužyti. Šis Cooke įvykis sukrėtė visą amerikietiškojo žurnalistinio pasaulio. Žinoma, dėl įspūdinio triukšmo ginčytis nėra prasminga. Jis buvo apstulbinantis, nes buvo paliestas pats žurnalistinis pagrindas: pasitikėjimas (reliability and credibility) žurnalistų surinktų žinių šaltinių.

Ivykis buvo ypač skaudus dėl to, kad jis pažemino visą žurnalistinę profesiją. Juoba, jog net toks žinomas žurnalistas, buvęs „Saturday Review“ žurnalo vyriausias redaktorius Norman Cousins yra išsireiškęs: „Rašytojas, galbūt daugiau negu jo kolegos menininkai, gali pasiekti žmogaus pasamone. Jo žodžiai giliai įstrina“.

Žinomieji Washingtono kolumnistai: Richard Reeves ir James J. Kilpatrick bei Chicago „Sun-Times“ kolumnistas Mike Royko (pats Pulitzer premijos savininkas) sutaria, jog dėl J. Cooke įvykio yra kalti patys „Washington Post“ redaktoriai.

Kyla klausimas: ką parodė ir įrodė Cooke melas? Pirmiausia, atrodo, buvo išryškinta viena tiesa: laikraščio redakcija turi atsakomybę už gautų žinių patikrinimą, kiek tai liečia žinios patikimumą (reliability).

Antra, Cooke įvykis parodė, kad redakcija turi žinoti, iš kur žinia yra gauta ir ar ta žinia yra teisinga. Reakcija dėl Cooke melo buvo arti ir negailestinga. Kai kurie žurnalistai, turbūt, patys neretai nusikalta, smerkė žurnalistės nesąžiningumą. Kiti jai atleido, ją pateisindami dėl jos gėdos ir mažos žurnalistinės patirties.

Tačiau niekas negali dovanoti „Washington Post“ redakcijai dėl jos apsidėdimo, nepatikrinant Cooke teigimo, jog iš tikro „Jimmy's World“ nebuvo tik fikcija, o tikra tiesa. Va, čia ir iškyla ir mūsų

spaudos problema: melo ir šmeižtų skleidimas prezidentų slapvardžiu. Iš viso kyla klausimas, ar galima tikėti ir pasitikėti žiniomis ir straipsniais, kurių autoriai nežinomi? Kodėl rašoma dažnai slepiasi, jei jis ar ji kalba ir rašo tiesą? Juk šitas kraštas, kaip ne vienas kitas, turbūt, visame pasaulyje gina ir saugo spaudos laisvę.

Spaudos laisvės principai yra garantuoti konstitucinėmis teisėmis. O vis dėlto lietuviškoji spauda mirga visokiausiomis slapvardžiais. Ir dažnai kyla įtarimas, kad mūsų spaudos slapukai yra panašūs į tą nelaimingą Janet Cooke: jie meluoja ir bijo savo melo šešėlių. O redakcijos slapukus toleruoja. O taip neturėtų būti. Spaudos laisvė, kaip ir visos kitos laisvės, negali būti piktnaudžiaujamos. Tai paryškino neseniai įvykiai.

Štai neseniai visi skaitėme — žinomoji artistė Carol Burnett laimėjo bylą už jos apšmeižimą „The National Enquirer“ laikraštyje (šis laikraštis yra maždaug gudeklinų „Naujųjų“ lygio).

Atrodo, kad C. Burnett teismo pasekmės turėtų būti gera pamoka ne tik įvairiems spaudos slapukams, bet ir kai kurių laikraščių atsakingiesiems redaktoriams. Vargu ar lietuviška spauda galės nuolatos pasislėpti po šio krašto pirmąją konstitucinę pataisą, kuri saugo spaudos laisvę.

Tiesa, neretai įvairūs laikraščiai teismo yra išteisinami. Tačiau pats bylos vedimas gali laikraštį nužudyti. Su šia galimybe kiekvienas, ypač turintis lietuviškas, laikraštis turi nepaprastai skaitytis. Štai, „The Chirlian Science Monitor“ laikraštyje — kovo 30 diena — rašoma apie visą eilę bylų prieš įvairius laikraščius, kurie tapo teisminių išlaidų aukomis. Nuo 1977 metų šiame krašte buvo užvesta 1800 bylų prieš laikraščius už įvairius apšmeižimus.

Grand Junction, Colorado, laikraštis buvo parduotas, nepakeliant teisminių išlaidų. Pernai metais Illinois valstijoje „The Alton Telegraph“ dienraštis pralaimėjo 9 mil. šmeižto bylą. Jeigu nebus pasiektas susitarimas už teismo ribų, nėra abejonės, kad ir šis laikraštis baigs savo dienas.

Tiesa, ne vienas laikraštis deda daug vilčių ir pasitikėjimo 1964 m. teismo sprendimu, kai „New York Times“ buvo Vyriausiojo teismo išteisintas dėl Alabamos policininko apšmeižimo. Tačiau ir tai žinant reikia būti labai atsargiems, nes dabartiniai teismai vis daugiau ir dažniau pradeda rodyti didesnę palankumą apšmeižtam ir, atrodo, yra linkstama vis daugiau susiaurinti spaudos laisvę.

Mūsų spaudos slapukai ir redakcijos turėtų labai gerai apgalvoti ir nepiktinaudžiauti spaudos laisvės. Geras tos laisvės piktnaudžiavimas vyksta viename mūsų laikraštyje, aprašinėjant įvairiems slapukams mūsų dviejų studentų viešnagę Lietuvoje.

Žinoma, galbūt, anot rašytojo Sienkiewicziaus, tie slapukai ir laikraščio redakcija „nesiskaito su žodžiais, kada ji skaumas prisilegia“. Tačiau, kaip Janet Cooke ir Carol Burnett įvykiai parodė, viskam — net ir melui — yra ribos. Užtat apie tai reikėtų slapukams labai gerai pagalvoti. Taškymas rašaliniu purvu nėra joks menas, o greičiau liga nešanti neskanus vaisius.

J. Šoliūnas

KREMLIUS DŽIAUGIASI, BET TAI DAR NE LAIMĖJIMAS

BR. AUŠROTAS

Dabartinis prezidentas Ronald Reagan prieš gerą pusmetį, tada dar tik kandidatas į JAV prezidentus, tvirtino, kad „kviečių ir kitų pašarinių grūdų išvežimo draudimas į Sov. Sąją esąs nenaudingas tik šio krašto ūkininkams. Ir jeigu jis tik būsiąs išrinktas šio krašto valdininku, tuoj atšauksiąs šį netikusį J. Carterio vyriausybės potvarkį“.

Draudimo esmė

Sekusiais šio krašto pastarųjų kelerių metų užsienio politikos raidą išryškėjo, kad prezidentą J. Carterį iš giliausio letargo pažadino ir jo supratimą apie sovietus atgaivino įvykdytoji bolševikų invazija į Afganistaną. Taigi po tų 1979.XII.26 lemtingų dienų nuolaidusis J. Carteris, lietuviškaiariant, „piestu atsisakė“ prieš bolševikinę pabaisą. Be daugelio kitų čia neišvardinamų skaudžių prieš sovietus nukreiptų mostų, vienas iš jų kaip tik ir buvo: „JAV grūdų eksporto draudimas į Sov. Rusiją“. Deja, šis galėjęs būti didžiai sėkmingas ūkinis ginklas, nebuvo visiškai sėkmingas. Bolševikiniuose siluose pagal turimus duomenis yra sukaupta daug javų blogiausiais metais...

Mat, J. Carterio vyriausybė su savo Europos sąjungininkais „nesikalbėjo to pat ilgumo bangą“. Stambiausieji pasaulinės rinkos javų pereinamųjų vykdytojai, kaip Kanada, Argentina, Australija, ne daug boja į JAV vyriausybės patarimus neparduoti sovietams jokių javų, lygiai kaip nekreipė dėmesio ir vyko į sovietų organizuotus olimpinis žaidimus Maskvoje. Tuo būdu noroms, neno-

roms sužlugę J. Carterio ne tik asmeniškos, (jausdamasis apgautu), bet ir vyriausybės pastangos „nubausti bolševikus“. Kas dar blogiau, „kremlinologų pranašautoji sovietų maitinimosi krizė praejusią žiemą nepaveikė gyventojų tokiu mastu, kad ir jie, kaip lenkai, ieitų į gatves ir reikalautų daugiau laisvių“.

Pazadas ištesėtas

Tikėtina, kad jau nuo pat pirmųjų R. Reagano prezidentavimo dienų į Baltuosius rūmus buvęs vykdomas turtingųjų ūkininkų, nesiliaujantis politinis spaudimas: „įvykdyti duotąjį pažadą — atšaukti grūdų draudimo išvežimą į Sov. Rusiją“, reikalavo javų kitiški valdytojai.

Žinoma, šis opus visam kraštui ūkinis reikalas per pas-

taruosius tris R. Reagano prezidentavimo mėnesius ne vieną kartą buvo patekęs į pirmųjų žinių gretas. Tačiau sovietų ir jų vasalo Kubos nesiliaujantis terorizmas Vidurio Amerikoje, privedęs El. Salvadoro respubliką prie pilietinio karo slenkio, įgalino R. Reagano vyriausybę grūdų į Sov. Sąją išvežimo klausimą nuleisti net ligi IV.24. Žinia, prie šio užtikrinimo bus žymiai prisidėjęs ir prezidento sužeidimas, įvykęs atentato metu š.m. kovo 30 d.

Atrodytų, kad šis draudimą ilgaiau testui, nors to griežtiau ir reikalavo valstybės sekr. A. Haig, buvęs toliau sunku pateisinti. Nors kai kurie iš mūsų galvoja, kad JAV prezidentas yra labai jau daug galintis, tačiau ir jis be gerų patarimų neišsiverčia ir svarbūs nutarimai vykdomi tada, kai kraštui tai būna naudinga.

Šiuo atveju užsienio politikos argumentai turėjo nusileisti ūkiškai tikrovei ir jos vadovams: pastarieji žūt būt pasiryžę sugrąžinti krašto ūkinį gyvenimą į normalesnes vėžes. Nėra jokios abejonės, kad be didelio politinio džiaugsmo ar pasitenkinimo bolševikams parduodami grūdai padės subalansuoti krašto milžinišką buhalteriją. Lauktina, kad po eiles liesų metų pagaliau ir JAV iš Mississippi išplauks septynios riebios karvės... Ir tai padės sėkmingiau kovoti su infliacija, graužiančia ne tik vyriausybės mokesčių sumokėtinus pinigų, bet ir visų čia gyvenančių, beveliančių matyti mus sugrįžtant į normalų ūkišką gyvenimą.

Kitų nuomonės

Pirmoje eilėje su šiuo R. Reagano sprendimu buvo didžiai patenkinta bolševikinė meška. „Štai pagaliau nušalinti pikti šunys nuo skanaus meduolio koriai“, — savo ateistinės, supuvusios moralės gėmėsė ūbavo Kremliaus vergų varovai.

Kaip visame pasaulyje puikiai jau žinoma, šio savo „pasitenkinimo“ Maskvos dirigentai netrimtavo, iš visų plaučių pūsdami sovietines triušas. Priešingai, Tass melagingų žinių agentūra, visomis kalbomis rėkė, kad „JAV draudimo atšaukimą išvežti grūdus į S. Sąją nulėmė JAV ūkiškųjų sunkumai, iš to patiriamai didžiuliai nuostoliai“. Šis draudimas žiauriai baudė Amerikos ūkininkus. Be to, JAV pasaulio prekybininkų

partnerių“, — įrodinėjo Tass.

Iš JAV ž.ū. ministerijos pareigūnų patirta, kad dar prieš šio draudimo atšaukimą, na, ir vos kelioms valandoms pralinkus po šių žinių išplatavimo, sovietai atsukėbėjo į ministeriją tartis dėl būsimos derliaus grūdų užpirkimo sąlygų.

Kainos JAV nesikeis

Šiuo metu JAV siluose yra apie 20 milijonų tonų kviečių ir apie 6 mil. tonų kukurūzų. Šios atsargos užtikrinsia JAV vartotojus, kad, nors sovietai ir užpirtų žymesnius kiekius mūsų grūdų, tai šis užpirkimas nepaveiks JAV vidaus rinkos kainų.

„Tikiu, kad šiuo metu Amerikai turi ganėtinai grūdų atsargas. Jos pilniausiai patenkina mūsų krašto visus poreikius. Ir ne tik mūsų, bet ir kitų pirkėjų, sovietus įskaitant“, — teigė žurnalistams spaudos konferencijoje IV.24 ž.ū. ministras John Block.

Sis R. Reagano sprendimas buvo sveikinamas spaudos ir elektroninių žinių tarnybų bei kongreso sluoksniuose, nors toks sen. Byrd (W. Va.) porino, kad „tai esąs JAV užsienio politikos klystklavio ženklas“. Taigi, kas Jurgis, tai ir kepurė...

Ūkinio gyvenimo studijotojai tiki, kad, atšaukus grūdų draudimo išvežimą į S. Sąją, bus iš pašalinta dar viena kliūtis, ūkinio gyvenimo atkurtimo programoje.

Haig nusilenkia

Visų tik įmanomai prieš sovietus kovos būdų įkvėpėjas, valstybės sekretorius A. Haig, buvęs nenualidžiausias šio ūkiško ginklo panaudojimo šalininkas, dar vieną kartą turėjo sutikti, kad „Krašto vidaus ir užsienio politiką koordinuoja Baltieji rūmai“.

Tuo pat metu, kai įkūręs žurnalistai skubėjo į savo redakcijas pranešti apie šį prezidento sprendimą, A. Haig kalbėjo į sostinę suvažiavusius daugelio provincijos vietinių laikraščių redaktoriams. Ir tai buvo gražiai suderinta. Kai R. Reagan vykdė savo „rinkiminį įsipareigojimą“, žengdamas žingsnį atgal, bolševikams nuolaidų kely, tai jo užsienio reik. ministras pakartotinai tvirtino, kad „JAV vyriausybės pažiūra sovietų požiūriu nesanti nė kiek pasikeitusi, nežiūrint grūdų draudimo ten išvežimo atšaukimo“.

„Maskva kaip buvo, taip ir pasiliko didžiausias tarptau-

VOKIEČIAI APIE LIETUVĄ

K. BARONAS

Pavasarinis Lietuvos vokiečių kultūros ir žinių laikraštis „Die Raute — Rūta“ yra skiriamas prieš 40 m. įvykusiai repatriacijai į Vokietiją. Jau vedamajame red. Albertas Unger primena 1941 m. šaltą sausio mėn., kai Lietuvos vokiečiai pradėjo ruošti kelionei į savo tėvynę. Vaikai nesuapratę, klausdami tėvų — kodėl reikia iš čia išvykti?

Vyresnioji karta sunkia širdimi skyrėsi su protėvių ir tėvų palikimu. Repatriacija palietė 52 tūkst. Lietuvos vokiečių — tos tautinės grupės, kuri prie Nemuno krašto 650 m. laikotarpyje pergyveno stiprias audras. Tačiau prieš 40 m. kaip rašo A. Unger, jie paliko namus, galvijus, pasėtas sėklą po sniegu, protėvių kapus. Daugumas vokiečių keliavo traukiniais (buvo 25 traukinių ešelonai), kiti sunkvežimiais.

Pabaigoje autorius rašo, kad Lietuvos vokiečiai su pasididžiavimu žiūri į buv. kraštą, kadangi prieš 40 m. kaip europiečiai jie jame taikiai gyveno kartu su kitom tautybėm.

Ir evang. kunigas Br. Landing primena skaitytajoms tėviškė, kurios galime netekti, palikti, tačiau niekuomet iš širdies išrauti ar užmiršti. Tėviškė — šaltinis, kuris mus gailina, tėviškė — Dievo dovana! Prisiminęs karą ir visus žiaurumus, evang. kun. Br. Landing kviečia jaunimą pažinti tėviškę, ją pamilti iš pasakojimų mokytojų liudininkų, vyresnės kartos atstovų.

Dar vienas straipsnis „Das Baltikum heute“ — (Pabaltijis šiandien) trumpai liečia Lietuvą. Straipsnio autorius, greičiausiai, lankė šias tris valstybes, kadangi Ruhro

tinės politikos nesaugumo šaltinis... Pasaulio taikai kaip grėsė, taip ir toliau gresia sovietų skatiniamas ir visomis priemonėmis remiamas sukilių organizavimas“, — aiškino redaktoriams A. Haig.

„Amerikos užimtoji pozicija sovietų atžvilgiu yra nedviprasmiška. Dėl to neabejotinai. Su tuo taip pat sutinka didžioji nepriklausomų demokratių kraštų dauguma. Jos visos yra pasmerkusios sovietų įsiveržimą į Afganistaną ir jo faktinę okupaciją“, — tęsė A. Haig.

„Prieš kurį laiką JAV vyriausybė informavusi sovietų vyriausybę Kremliuje, kaip JAV ateityje eis su to krašto vadovais“, — baigė savo aiškinimą A. Haig. Jis atsisakė plačiau paaiškinti, ką tai galėtų reikšti ir ką tai atsakė Kremliaus teroristai.

apygardos Lietuvos vokiečių suvažiavime gegužės mėn. 9 d. vienu darbotvarkės punktu buvo jo referatas apie Sov. Sąjungą ir Pabaltijį bei keliones pranešimas ir filmas. Savo straipsnį B. Kirsch pradeda angliškais žodžiais „enslaved nations“, taikydamas juos lietuviams, latviams ir estams, 1940 m. pradžios nepriklausomybę. Šimtai tūkst. inteligentų išvežta į Rusijos patalumas. Daugumas jų varge ir skurde išmirė. Tiesa, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje užaugo nauja karta, tačiau prarastos laisvės prisiminimai yra likę.

Bendrai, Baltijos valstybės yra Meka Sov. Sąjungos jaunimui, atstodamos Vakarų pasaulį, ypatingai būdamas meninio gyvenimo avangarde. Čia, kaip rašo autorius, randamos elegantiškos mados, skoningai papuoštos krautuvės, svarios gatvės ir turtingesnės turgavietės. Vilniaus opera, naujas Dainavos gyvenamas kvartalas gali lygintis su Vakarų pasauliu, suomių architektų suplanuotas „Viru“ viešbutis Taline pasiūlo europietišką standartą, nerandamą net prie Kremliaus vartų.

Deja, tų kraštų gyvenimą mėginama įrikiuoti į komunistinį kelią, pvz. pasakojant miesto turistui atstovui apie jų „laisvanorišką“ įsijungimą į Sov. Sąj. respublikų gretas.

Laimingi yra estai, televizijos programomis susijungdami su Suomija ir tuo pačiu galėdami nors trumpai pakvėpuoti Vakarų pasaulio oru. Už šią paslaugą suomiai atsisveikina... alkoholiu. Atvykus jiems į Taliną, neblaivūs suomių dainos girdomos Talino gatvėse net po vidurnakčio. Uždaromos akys, kadangi suomiai atneša Vakarų pasaulio valiutą.

Vieną miglotą rudens rytą vokiečiai atsistojo prie laikraščių kiosko. Prieš jį stovėjęs rusas, paprašęs pardavėją KP laikraščio „Sovietkaja Estoniya“. Pardavėja, be jokios veido reakcijos padavė Sov. Sąjungos „svetimsaliui“ dienraštį trumpu angliškų žodžių „please“.

Pilnai suprantama, kad evangelikų kunigas, rašydamas apie tėviškes meile, ragina jaunimą kreiptis į vyresnę kartą, kadangi jos eilės retėja. Paskutinis laikraščio psl. skiriamas mirties pranešimams. Mirusių tarpe randamos Prienų evang. kun. R. Wiemeris, miręs 1980 m. lapkričio 30 d. ir po pusantro mėn. jo žmona Elena.

— O Pažvirgždės pons...

— Tu tiek ir žinai, ką Pažvirgždės pons, — piktai nutraukė Andrius. — Pažvirgždės pons buvo generalas. Ėmė didelę algą, o dabar ima pensiją. Pinigų turi, bėpiga jam.

— Bet ans ir gyvent mok, — priekaištingai pastebėjo Antanas.

Į Kauną ponas Andrius atvažiuo jau vakare ir tą dieną jokių reikalų neketino atlikti. Užsiskęs kambarį viešbutyje, jis išėjo be tikslo pavaikščioti po miestą. Zingsniuodamas viduriu Laisvės Alėjos, jis staiga pamatė Visvydo sūnėną Juozą. Pasikalbėti su juo, viską žinančiu, dabar buvo ne pro šalį.

— Pone Juozai! Sveikas Tamsta! — šūktelėjo pasivijęs.

— Na, poną Maleišį pats Ponas Dievas man siunčia, — nudžiugo tas. — Dažnokai apie Tamstą pagalvoju. Užeimim į kavinę — paplepėsime. Ši kartą aš funduju.

Kavinėje jiedu atsistojo nuošaliai, Juozas užsisakė alaus, o ponas Maleišis kavos su pyragaičiais. Jis buvo pasiilgęs miesto, tad godžiai žvalgėsi į moteris, klausė muzikos ir mąstė, kaip yra nukriauti dėl to vargšų provincijos inteligentų. Juozas taip pat šaudė akimis po salę, charakterizavo vieną kitą tipą, papasakojo vieną kitą skandalingą nuotyki. Pagaliau pažūrėjo į poną Maleišį sutelktu žvilgsniu ir tarė:

— Iš visa ko atrodo, kad atvykai likviduotis, pone Andriejau?

(Bus daugiau)

K R I Z Ė

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

86

Teatrališkos, dramatiškos, tragiškos scenos vėl užplūsta Andriaus vaizduotė. Jis atsidaro stalčių, išsiima revolverį, apžiūri jį, pakreipia vamzdelį į save ir greit vėl nusuka į šalį. Mirtį nešančio įrankio prisilietimas jį prablaivina. Jis meta revolverį ant stalo, sivedžia laiškus atgal į stalčių ir eina laukan atsikvėpti, visą tą velniavą iš savo galvos išblaškyti.

Pro verandą jis išeina į parką, pasuka į šoninę alėją, jo mėgiamiausią parko vietą. Senos aukštos liepos, kaip gotiko pilioriai, bėga į viršų ir jungiasi žaliu šakų ir lapų skliautu, pro kurį sunkiasi mėlyna dangaus šviesa. Pro kamienus įstrižai skverbiasi vakarų saulė, šešėliai ir prošvaistėmis mirga alėja. Vienišas paukštis vienodai cypauja viršūnėse.

Pakrastyje jis randa krūmias apaugusį tvenkinį. Žali maurai aptaukė jo vandenį ir platus žvilgą lapai vešliai kerojasi prie kranto. Čia turėjo būti baltų taurių paukščių, išdidžių vandens karalių gulbių buveinė. „Ką gi?... Galėsi būti gulbių šėriks...“ — pasityčiojo iš jo Kristina...

Jis eina į laukus ežia tarp nupiauto kviečių ir avių baro. Prie kluno girdi, staigia kuliamoji. Žydi sau kuliasi. Per anksti ir per pigiai jis pardavė derlių. Toliau matyt geltonuoją dar nerauti linai. Ir tuos andai žydai nupirko. Bus bent už ką į Kauną nuvažiuoti.

Zvirgždė vis dėlto neišdžiūvo, nors v... a šiomet

buvo sausa. Štai maudynių vieta — Klevų „kurortas“ ir „pležas“. Kristina čia mėgdavo pažarstyti smėlį, pažaišti akmenukais ir turkių dėžėlėmis, pakaitint saulėje savo lygias blauzdas, pabrūninti nugarą ir užsimiršusi apvalų petį iš kostiumo išnerti...

Taip jis atlanko, apeina beveik visus dvaro laukus, išgyvendamas daug visokių atsiminimų, dabartiniame karčios rezignacijos ir atsiveikimo liūdesio fone.

Namo jis parėjo jau temstant. Motina laukė su vakariene. Pasilikę vienu du, jiedu ilgai dar kalbėjosi apie dvaro reikalus. Andrius pasakojo, kad Viktorė ištekė už Sargenio, kad dvarą teks pavesti jiems, ir jai, motinai, užrašyti ordinariją. Jis, Andrius, pasiūkiosias tarnybos Kaune. Brolis Povilas padėsias, ir brolienė turinti daug pažinčių... Motina klausė dūsaudama ir pirtidama.

Ryt rytą, sėdęs į lineiką, jis išsiskubino į stotį. Vežėjas Antanas, važiuodamas per Zvirgždės tiltą, ir šį kartą nepraleido progos pakalbinti poną:

— Gaila, kad pons nepastatei malūno. Sako Pažvirgždės dvaro malūnas sustoję, o pas mus eity vandens gana.

— Ir gerai, kad nepastatė; kas čia vežtų? Apylinkėje malūnų pakankamai.

— O Pažvirgždės pons, sako, džiaugiasi pasatęs. Ans ir lektrika, sako, išvedžiojęs po visą dvarą. Šviečia, sako, kaip dieną. Ir mašinas suka.

— Krizė, Antanai. Būtime ir mes įsivedę. Sunkūs laikai. Pinigų nėra.

SPORTO VARŽYBOS BALTIMOREJE

Pokalbis su Rytų apygardos pirmininku Algijū Veliuona

Sekmadinio naktį vėlokai teko telefonu susisiekti su Algijū Veliuona, SALFASS Rytų apygardos pirmininku. Pokalbio tikslas: š.m. gegužės 15-17 dienomis Baltimoreje įvykstančios Šiaurės Amerikos Lietuvos fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos sportinės varžybos. Tokios varžybos būtų didelis įvykis net ir Chicago, o lietuvių skaičiumi negausiai Baltimore kolonijai tai jau nepaprastas įvykis.

Algirdas Veliuona, 31-ųjų sporto žaidynių Baltimoreje komiteto pirmininkas.

Varžybų rengimo komiteto galva — Algijū Veliuona mažai žinomas už Baltimore ribų ir kaip ir nelinksnuojamas mūsų spaudoje. Tai 44 metų, duoną pelnę buhalterijos profesija, penkių vaikų tėvas. Gimnazijos laikais puikus ledo rutulio ir europietiško futbolo žaidėjas, laimėjęs už šias sporto šakas stipendijas aukštesnėse mokyklose. Aktyvus LB Baltimore apylinkės valdyboje, Lietuvos namų bendrovėje, lietuvių Šv. Alfonso parapijoje ir Atletų klube. Baltimore priemiestyje — Catonsville suorganizavęs amerikiečių jaunimo futbolo (europietiškojo) lygą, kurioje jo vadovybėje žaidžia daugiau kaip 500 jaunųjų tarp jų ir jo du sūnūs, pasižymėję rekordiniais įmuštu įvarčiu skaičiais. Nuo jo ir sūnų neatsilieka ir žmona: Amerikos italė, išmokusi lietuviškai, nepamainoma Malūno ir Aro tautinių šokių grupių šokėja, o dukterys šoka Kalvelio grupėje. Nenuostabu, kad tokioje aktyviojo šeimos su Algijū Veliuona pavyko telefonu susisiekti tik apie vidurnaktį.

— Sakyk, Algijū, kaip įvyko, kad Baltimore, tokiam užkampui, teko garbė ruošti šias varžybas? Kiek žinau, tavo vadovaujama apygarda Baltimoreje nerengė net Rytinio pakraščio žaidynių.

— Teisybė, kad Baltimoreje nerengėme Rytinio pakraščio žaidynių, nes mūsų miestas nepatogioje vietoje, palyginus pavyzdžiui su New Yorku, tačiau kai žaidynes ruošiamos visos Amerikos mastu, tai didelio skrumo nėra, nes kur bėruostum, vistiek kam nors bus nepatogu. Žaidynes vykdyti Baltimoreje buvo mano noras, kad sukūlus didesnį susidomėjimą sportu Baltimore, Philadelphia, Washingtono lietuvių jaunimo tarpe. Pritarimas tam iš SALFASS vadovybės buvo gautas prieš metus, o galutinis sutikimas pereinamųjų metų gruodžio mėnesį.

— Kokiose sporto šakose bus varžomasi, kas varžybas praves, kas joms vadovaus, teisėjais ir t.t.?

— Varžybose numatyta: krepšinis vyrų A ir B klasėse ir jaunių A, B, C klasėse, moterų ir mergaičių tinklinis, šachmatų turnyras ir plaukimas. Tarp kitko, plaukimo varžybose dalyvaus netik lietuvių, bet ir kiti pabaltiečiai. Visoms šioms sporto šakoms vadovaus SALFASS pakviesti vadovai, bet mes čia Baltimore turime savo žmones, kurie jau

dabar rūpinasi šių žaidynių pravedimu. Krepšinio reikalus tvarko Ray Vears, tinklinio — Al-dona Drazdytė, plaukimo — Arvydas Barzdukas ir šachmatų — Petras Okas. Teisėjais pasamdyti amerikiečiai.

— Atrodo, kad trijų dienų programa vyks įvairiose vietose. Ar tai nesudarys keblumų iš kitur atvykusiems?

— Nemanau. Penktadienio vakare registracija ir susipažinimo vakaras vyks Lietuvos namuose. Tiesa, nakvynės suvažiuosimams numatytos Howard Johnson ir Quality Inn moteliuose maždaug 10 mylių atstume nuo Lietuvos namų, bet visai netoli nuo Catonsville Community College, kur šeštadienį vyks žaidynės, išskyrus šachmatų turnyrą, kuris bus pravestas Lietuvos namuose. Šeštadienio vakaras vėl Lietuvos namuose, Mišios sekmadienį miesto centre esančioje liet. Šv. Alfonso parapijos bažnyčioje, o žaidynių finalai vėl Catonsvilleje. Aišku, į visas šias vietas pėsčias nenuėsi, tačiau viskas maždaug dešimties mylių spindulys. Kaip bebūtų, neturintiems susisiekti priemonių, transportaciją parūpinsime.

— Sakyk, ko į Baltimore atvykstantieji sportininkai gali tikėtis?

— Sportininkams, aišku, svarbiausia aikštės ir baseinai, kur jie varžysis. Manau, kad jie tuo nenusivils, nes patalpas parūpinome geriausias, kokias Baltimore apylinkėse galima rasti. Po sunkių rungtynių juos linksminsin New Yorko pramoginė grupė „Jinai ir Trys Gintarai“. Jūrų maisto mėgėjus tikrai nudžiugins įvairūs vėžių patiekalai, kuriais Baltimore prie Chesapeake įlankos

taip išgarsėjusi. Varžybų laimėtojus neišleisime be trofėjų ir Baltimore suvenyrų.

— Kalbant apie laimėtojus, ką jais pramatai?

— Hmm. Sakytum, kad vyrų krepšiny daugiausia šansų turi Chicago's Neris, jaunių krepšiny New Yorkas. Vyrų tinklinį gali laimėti Chicago's Neris, bet nenuašytinas Bostonas ir Baltimore. Moterų tinklinį turėtų laimėti Clevelando Žaibas, o mergaičių Chicago's Zera ar Neris.

— Šių žaidynių paruošiamuosiuose darbuose kas sukėlė daugiausia rūpesčių?

— Sakytum, kai kurių mūsų sporto klubų nerangumas ir vėlavimas su registracija. Kaip gi galima užsakyti žaidynės sales, jei, porai savaitių belikus, dar nežinoma, kiek klubų dalyvaus. Panašiai ir su rezervacijomis moteliuose. Žaidynių dienomis Baltimore vyks garsiosios žirgų lenktynės, vadinamos Preakness, taip pat Amerikos kėlininkų suvažiavimas, taigi visi moteliai ir hoteliai jau iš anksto rezervuoti, o mūsų tiksliai vėlavimas su rezervacijų kortelių atsistimimu.

— Baigiant pokalbį, ką dar prie šių pastabų norėtum pridėti?

— Norėčiau padėkoti Baltimore miesto merui už proklamacijos išleidimą, skelbiant gegužės 15, 16, 17 lietuvių sporto dienas Baltimoreje. Norėčiau padėkoti mūsų spaudai už žaidynių garsinimą, SALFASS vadovybei, ypač klevelandiečiai Algijū Bielskui už patarimus ir talką ir visam rengimo komitetui už paruošiamuosius darbus, t.y. rengimo komiteto vicepirmininkui Vincui Diliui, įdidingininkui Vytautui Diliui, žaidynių leidinio redaktoriui Vaclovui Laukaičiui, informacijos vadovei Janinai Brauskienėi, dovany ir loterijos vadovui Narimantui Radžiui ir nariams: Nijolei Kaltreider, Viktoriui Sajauskui ir Vytautui Brauskui. Juozas Gaila

BOSTONO ŽINIOS

APMASTYMAI PO LAISVĖS VARPO KONCERTO

1981 m. balandžio 26 d. So. Bostone įvyko lietuvių radio vandens "Laisvės Varpas" pavaršinis koncertas. Koncerto rengimo data per visus laikraščius buvo pradėta skelbti prieš 4 ar daugiau mėnesių. Ir štai koncerto diena. Diena graži ir saulėta. Koncertas prasideda punktualiai 3-čią valandą. Solistas Benediktas Povilavičius, akompanuojant komp. Jeronimui Kačinskui, dainuoja: Oi, ant kalnelio; Nejaunė vėl, o, Dieve; Oi, ant kalno. Labai šiltai ilgais plovimais sutikti menininkai. Scenon įeina Berklee muzikos kolegijos ir Bostono konservatorijos personalo J. Kačinsko sudarytas kvintetas: Mathew Marvuglio — fleita, Steve Dzienskoni — klarnetas, Mary E. Dollard — smuikas, Paul Tullis — viola ir Pier Belperon — violončelė. Kvintetas atlieka Juliusa Gaidelio kvintetą — Moderato, Adagio, Allegro. Juos pakeičia sol. B. Povilavičius su Fr. Schuberto kūriniais: Palydovas, Gal ir rimtis ir Buvimas. Kaip kvintetui, taip ir solistui nesigaila plojimų.

Po 15 min pertraukos J. Kačinsko "Lietuviškas trio" — Skrudučiai, Rauda ir Sutartinė. Atlieka M. Marvuglio, S. Dzienskoni ir P. Tullis. Po jo V. Bakšio "Lirinis Trio" atlieka M. Marvuglio, S. Dzienskoni ir M. E. Dollard ir J. Kačinsko "Lietuvoje" atlieka: M. Marvuglio, M. E. Dollard, P. Tullis ir P. Belpero. Kvintetą vėl pakeičia sol. B. Povilavičius ir komp. J. Kačinskas. Jie atlieka: Baladė iš "Mefistofele" — A. Boito, Don Carlo — G. Verdi ir Non-piu andrai — W. A. Mozart. Ilgiems plojimams nenuilstant, jie dar atlieka: Teko žvaigždės, Bėjo mergaitė ir Dar vieną dainą.

Visus menininkus publika labai šiltai sutiko ir išlydėjo ilgais plojimais.

Ir, rodos, ko daugiau bereikė-

tų, savas ir mielas solistas, savas akompaniatorius, dviejų muzikos aukštųjų mokyklų personalas atliko lietuvių kompozitorių kūrinius. Juk tai reta, kad svetimieji mumis domisi. Tik, deja, uždangai nusileidus ir pažvelgus į salę, vėsus šešėlis verčia susimąstyti.

Jau 27-ri metai, kai oro bangomis skamba Laisvės Varpas, garsindamas lietuvišką žodį, lietuvišką dainą, lietuvių kompozitorių kūrinius, vis ieškodamas naujų mūsų talentų, bet neužmiršdamas ir vyresniųjų. Du kartus į metus: pavasarį ir rudį L. V. vedėjas Petras Vištinis pateikia mums po tokį aukšto lygio kultūrinį renginį. Tai gražus įnašas į lietuviybės palaikymą. Tokie renginiai yra kartu ir kultūrinė atgaiva. Bet susimąstyme iškyla trūdiniai šešėliai: kur esame, kur didžioji dalis lietuvių visuomenės, jei salėse daug tuščių vietų? Taip ir kyla klausimas: Stasy, Jonai, Jurgi, Bronia ir t. t., kur jūs esate? Ar tik privačiuose pasikalbėjimuose esame lietuviybės mylėtojai, lietuviško žodžio, lietuvių kultūros nešėjai ir puoselėtojai? Kažin kas ir kažin kur yra naujokas, kad mūsų salės tuštėja Gal tai rengėjų kaltė? O gal tai mūsų atbukimas savajam gimtajam žodžiui, savajai kultūrai? Juk tokie, kaip šis renginys, yra ne vien mūsų pasiklausymui, bet taip pat to žodžio radio bangomis palaikymui.

Tuo pačiu laiku vyko antro aukšto salėje dail. Alfonso Dargio dviejų dienų meno paroda. Teko matyti, kad aplankę parodą nesikėlė į viršų į trečio aukšto salę, kur turėjo prasidėti koncertas, o vyko namo ar kur nors kitur. Skaudus klausimas, bet nerandame atsakymo kodėl? Visada sakėme, kad geras gyvenimas gadina žmones, ar nebūs ir šiuo atveju?

Bostonas su apylinkėmis yra didelė lietuvių kolonija, o mes jau nebepajėgiame užpildyti tu nedidelių savo salų. Tuo gali-

džiaugtis tik mūsų tėvynės okupantas. O mes labai liūdimė tokiems reiškiniais. Vieni turėtume susirūpinti šiais reikalais ir lankyti bei remti lietuviybės palaikymo renginius.

GIEDOS PER MIŠIAS

Gegužės 10 d. 10:15 val. ryto, minint 30 metų Lietuvos paaugimą Marijos Nekalčiausiai Širdžiai Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, So. Bostone komp. Jeronimo Kačinsko dėka giedos Berklee muzikos kolegijos kamerinis choras. Be kitų senų meistrų veikalų, jis giedos lietuviškai Naujajai Vardas Marijos ir J. Kačinsko Velykų giesmė.

BIRŽELIO IŠVEŽIMŲ MINĖJIMAS

Birželio 13 d. 6:30 val. vakare Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone bus atšaukiamas Šv. Mišios už mirusius ir kenčiančius Sibire lietuvių. Po Šv. Mišių salėje po minėjimo visi bus pavaikinti užkandžiais.

AUKOS TAUTOS FONDUI

Tautos Fondų aukojų: dr. Jonas Kuodis, dr. Petras Kaladė, Bronius Kruopis, Andrius Keturakis, Teklė Buguzienė, Elena Juciūtė, Juzė Lapšienė ir Rozalija Petronienė.

9 MIL. DOL. KOMPENSACIJOS

Apylinkės teismas Chicagoje priteisė Highland Parko gyven-

DĖMESIO KNYGŲ MYLĖTOJAMS!

"Draugo" administracija, norėdama paskatinti ir palengvinti savo skaitytojams įsigyti vertingų knygų, sudarė atskirus (pagal numerį) įvairių knygų siuntinius už paprastą kainą. Užsisakant pasirinktą siuntinio numerį, mokėsite su persiuntimu tik \$13.00, kai knygų originali kaina yra dviguba.

SIUNTINYS NR. 6

VIDURNAKČIO VARGONAI. Č. Grincevičius. 132 psl.
PAVASARIS PRIE VANDUVOS. Paulius Jurkus. 176 psl.
PASKUTINIS PRŪSŲ SUKILĖLIS. M. Springborn. 198 psl.
GĖSTANTI SAULĖ. Jurgis Gilauda. 218 psl.
LIKIMO ŽAISMAS. Henrikas Lukoševičius. 232 psl.
AGUONOS IR SMĖLIS. Eugenijus Gruodis. 70 psl.
BENAMIAI. J. Mikėlonis. 216 psl.
MĖLYNA SUKNELE. Bronius Daubaras. 154 psl.
DŽIAUKIS GYVENIMU. O. Swett Marden. 172 psl.
KAIP JIS JĄ NUŽUDĖ. Jonas Gailius. 126 psl.
ZIOBRIAL PLAUKIA. Juozas Švaistas. 234 psl.
ALJOŠIAUS LAPAI. Dr. S. Aliūnas. 88 psl.

SIUNTINYS NR. 7

PO DAMOKLO KARDU. A. Kairys. Premijuotas romanas. 224 psl.
PENKTIEJI METAI. Kipras Bielinis. Revoliucinio sąjūdžio slinktis ir padariniai. 592 psl. Kieti viršeliai.
JUOZAS PAUTIENIS. Ignas Šlapelis. Didelio formato. Kieti viršeliai.
VINCAS KRĖVĖ SAVO LAISKUOSE. 50 psl.
GULBĖS GIESMĖ. Jonas Grinius. 222 psl.
ANHEL'IS. J. Slovackis. 52 psl.
KELIONĖ PO EUROPA IR IŠPŪDŽIAI. Kun. Pr. J. Vaitukaitis. 185 psl.

SIUNTINYS NR. 8

MANO PASAULĖŽIŪRA. Kultūrininkų pasisakymų rinkinys. Red. dr. J. Prunskis. 352 psl.
ANNA KARENINA. N. Tolstojus. I, II ir III, IV d.
UŽ SPYGLIUOTŲ VIELŲ. A. Gervydas. 222 psl.
ŽMONIJS LIKIMAS ŠVENTO JONO APREIŠKIMO KNYGOJE. Vytautas J. Bagdonavičius. 406 psl.
VIENA PASAULYJE. Danutė Brazytė-Bindokienė. Romanas. 242 psl.

SIUNTINYS NR. 9

VARGDIENIAI. Victor Hugo. I, II, III, IV ir V d.
CHICAGOS LIETUVIŲ METRAŠTIS. A. Vilainis-Sidlauskas. 244 psl.
TOS PAČIOS MOTINOS SŪNŪS. Pranas Dom. Girdžius. 172 psl.
MOTINA IR MOKYTOJA. Šv. Tėvas Jonas XXIII. Enciklika. 116 psl.

SIUNTINYS NR. 10

NUSIKALTINIS IR BAUSMĖ. F. M. Dostojevskis, I, II ir III d.
LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTALOGIJA, I d. Red. B. Brazdžionis ir B. Babrauskas.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda prie kiekvieno siuntinio 60 centų valstybės mokestį.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLI
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

NAMŲ APSILDYMAS

Istatat naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius ir gazuosius.

ALBIN BANYNS, Telef. 447-8806

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

Valome ir valkvojame visų rūšių grindis.

HELP WANTED VYBAI

Silk Screen Shop

NEED FRAME MAKER.

Must operate table saw & read tape measurer.
Tel. — 476-6898

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 3-jų KAMBARIŲ BUTAS, 2-me aukšte. Brighton Parke. Skambinti po 4 val. popiet. Tel. 376-0444.

ISNUOM. 4 kambarių butas Brighton Parke. Vienam asmeniui arba porai. Teirautis tel. — YA 7-2733

REAL ESTATE

WISCONSIN ZEMES SKLYPAS, 120 mylių nuo Chicago, apie 2 1/2 akro ant kalno prie Koshkonong ežero, apaugęs ažuolais ir vaismedžiais. Investavimui ar statymui. Gali būti padalintas į 4 arba 8 sklypus. Pasiteirauti skambinkite 305-747-2875.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas

KULTūros Tarybos 1980 LAUREATAI:

Poetas KAZYS BRADŪNAS
Rež. akt. DALILA MACKIELIENE
Komp. ALFONSAS MIKULSKIS
Dail. VIKTORAS VIZGIRDAS
Rašyt. A. LANDSBERGIS
Povilas A. MAŽEIKAS

JAV LB Kultūros Tarybos Pirmoji Premijų Šventė

Maloniai visus kviečiame susitikti su mūsų kūrėjais ir pasidžiaugti jų įnašu į lietuvių kultūrą.

JAV LB KULTŪROS TARYBA

Gegužės 17 dieną, sekmadienį,
4 valandą popiet
Clevelando Lietuvių Namuose
877 East 185th Street

SIBIRO KANKINIUI IŠKELIAVUS AMŽINYBEN

A. a. Praną Krasnicką palaidojus

Vincentas Liulevičius

(Tėsinys)
Kai Pranas grįždavo atostogų iš tėviškos, jo tenoras girdėdavosi ne tik gyvename name, bet jo dainos girdėtos sode, paežeryje, ypač ant pilikalnio, kai jis ten atsidurdavo (AA). Ypatingai mėgo dainuoti liaudies dainas. Net ir peržengęs 70 metų dar įdėniau keletą juostelių ir atsiuntė savo broliui pasigėrėti liaudies dainomis (SK). Jo jauniausioji sesuo pasakoja: "Atsimenu 1932 m. vasaros naktį, pilna mėnėsiena buvo ir taip tylu. Aš su seserimi sėdėjau verandoje link ežero. Pranas buvo viršuje kambaryje. Stai ga pasigirdo jo malonus balsas 'Kukavo gegutė, džiaugias vasarėlė'... Taip viskas gražiai susiderino: ežeras, vasaros ramuma ir Prano balsas" (JM).

Pranas pinigų negailėjo. Kiekvienas, kuris prašė pagalbos, jį gaudavo. Kai kurie negrąžino skolos, tai jo vengdavo. Pranas tik nusijuokdavo (JM). Turėjau nebuvo godus. Vokiečių okupacijos pradžioje vienas jo artimųjų sužinojo, kur yra jo baldai, kuriuos bolševikai buvo nusavinę, tačiau jis jų nebandė atsiimti. Tačiau buvo taupus. Turėjo jautrią širdį. Matydavo kiekvieną giminės vargus ir nedateklus. Visada buvo tvarkingai, gražiai apsirengęs. Mėgo lankyti gimines ir pažįstamus.

Pranas mėgo lengvo tipo arklius. Buvo jų žinovas ir tėviškėje nupirko veislinius trakėnus ir anglų veisles arklius, kuriais šventomis dienomis važiuodavo į bažnyčią, pats važniūdavo. Pranas sakėdavo, kad jis iš tėviškos į Alytų nuvažiuodavo tik 5 min. vėliau už autobusą.

1938 m. keliavo po Europą. Buvo Vokietijoje ir Šveicarijoje. Būdamas kelionėje pavyzdinčiai rašė kas antrą dieną atvirlaiškį tėvams ir broliams bei seserims (AA).

Pranas Krasnickas buvo griežtoje opozicijoje A. Smetonos ir tautininkų režimui, tačiau kai pirmomis bolševikų okupacijos dienomis stovėdamas Laivės alėjos ir Vytauto prospektų kampe, stebėjo rusų kariuomenės žygiavimą, Pranas šalia stovėjusiam broliui su asaromis akys pasakė, kad jis viską atiduotų, kad tik A. Smetona ir jo režimas vėl sugrįžtų. Jis jau tada suprato, kad Lietuvos nepriklausomybė yra prarasta, kad Lietuva vėl turės nešti svetimą jungą (SK).

Pranas buvo principo žmogus. Nors buvo advokatas, bet ne visus k'ientus priimdavo. Pavyzdžiui, skyrėjų jis nepripažino ir nežūrino kaip mėgindavo jį prišnekinti, kad jis apsiimtų dalyvauti byloje, iš griežtai atsakėdavo (JM). Pats niekam nepataikavo ir nemėgo kitų pataikavimo. Kai 1943 m. vokiečiai norėjo paskelbti Lietuvos vyrų mobilizaciją, jie siuntinėjo žymius lietuvių veikėjus į provincijos miestus, kur būdavo sušaukiami įtakingieji vietos lietuviai ir iš jų reikalavama pasirašyti atsisaukimą, raginantį vyrus stoti į kariuomenę. Alytuje į tokį susirinkimą buvo pakviestas ir Pranas. Jis atsisakė pasirašyti atsisaukimą, nes nematė prasmės lietuviams kariauti už III-į Reichą. Vienam tarėjui, Prano geram draugui, mėginant įtikinti, kad diskutuoti to klausimo negalima, nes jie sušaukti tik pasirašyti, Pranas atsakė, jeigu jiems tik parašas reikalingas, tai jie turėtų paprašyti jo darbininką ir jis tikrai pasirašys.

Pranas nesulaužė savo principų nei prieš raudonąjį okupantą, neapgailestavo savo praeities "klaidų", neatsisakė savo religinių nei tautinių įsitikinimų, o liko ištikimas savo gyvenimo idealams — Dievui ir Tėvynei (SK).

Pabaiga

Vienas Prano bendradarbis rašo: "Buvo padorus, linksmas žmogus. Mėgo dainuoti. Gerai žinojo teisę, kaip ir kiekvieną darbą, kurio jis imdavosi. Tiesmukas, 'kieto nusistatymo', nelabai kam nusileidžias nuo savo nusistatymų, aštraus proto, lo-giškas. Geros širdies" (JS).

Vienas kunigas, su kuriuo Pranas Marijampolėje buvo bendra-klasis, šitaip pasakoja savo atsi-minimus: "Vienam laiške jį pa-

kalbinau, kaip pensininką, stoti į dvasinę tarnybą — tapti diakonu ar kunigu. Jis man atakė: jei būtų jaunesnis, pasirinktų mano darbą, atseit taptų kunigu.

Gimnazijoje velionis mane žavėjo savo tvirtu nusistatymu, sąmoningu religingumu, tvarkingumu ir sumanumu ateitininkų veikloje" (KJS).

Pranas buvo užgūdintas lietuvis patriotas, gilus katalikas, vi-są gyvenimą ateitininkas, krikščionis demokratas, bėkrompomis principų žmogus (SK).

Išsėkis brangusis Pranai, savo numylėtos Lietuvos žemeje, tiek vargęs, tiek kentėjęs, tiek skausmo ir neteisybės pakėjęs, niekada okupantui nenusilenkęs. Tu nors tiek laimingas už dešimtimis tūkstančių lietuvių, kurie atsigunamam poilsui svetimoje, baisiojo Sibiro žemėje. Tavo šviesus pavyzdys švies Tavo artimiesiems, Tavo giminėms, draugams ir visiems tiems, kurie Tave pažinojo (SK).

A. a. kpt. J. Truškuną prisimenant

Vyresnioji lietuvių karta, atlikusi didelių darbų savo tėvynei, pamazų vienas po kito keliauja amžinybėn. Kovo 25 d. mirė Lietuvos kariuomenės kapitonas A. Juozas Truškūnas, ilgametis Chicago gyventojas, pastaruoju metu jau pensininkas. Palaidotas kovo 28 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Velionis Juozas Truškūnas buvo gimęs 1908 m. rugsėjo 13 d. Moniūnų km., Joniškėlio valsč., Šiaulių apskr. Pirmojo karo metu nuo fronto kartu su tėvais ir keturiais broliais pasitraukė į Rusijos gilumą. Ten baigė pradžios mokyklą ir gimnaziją. Grįžęs ne-

priklausomon Lietuvon stojo į kariuomenę. Karo mokyklą baigė 1930 m. ir buvo pakeltas karininku. Dirbo kaip kulkosvaidininku ir kuopos vadas, 5-tojo pulko vado adjutantas. Buvo baigęs ir aukštuosius karininkų kursus. Okupacijai metais gyveno Vilniuje. Sukūręs šeimą su Irena Šmitaite, susilaukė dukters Jūratės ir sūnaus Kęstučio.

Antrajam bolševikų okupacijai, grėsiant, A. Juozas Truškūnas su šeima pasitraukė į Vokietiją, kur praleidęs žiaurios karo pabaigos dienas, vėliau gyveno įvairiose stovyklose. 1951 m. atvyko į Ameriką pastoviau įsikurti. Čia

dirbo sunkius darbus fabrike, bet savo ir žmonos didelėmis pastangomis išleido į mokslus ir gyvenimui paruošė dukrą ir sūnų. Ir pats sau buvo susitvarkęs gyven-ti ramias pensininko dienas. Tik liga ir mirtis greičiau viską nutraukė, negu buvo numatyta.

Po kraujo išsiliejimo smegenyse ilgokai teko gulėti Šv. Kryžiaus ligoninėje, o paskiau gydytis šeimos priežiūroje.

Bet sveikata negrįžo, ir A. a.

kpt. J. Truškūnas amžinai atsisakė nuo šeimos ir lietuviškų organizacijų, kuriose jis nuoširdžiai darbavosi, ypač Vilniaus krašto lietuvių sąjungoje, Dzūkų draugijoje, Ramovėje, Šiauliuose ir kt.

Su žmonėmis A. a. J. Truškūnas buvo visuomet nuoširdus ir linksmas, šeimoje tikras tėvas ir senelis. Jo pasigės lietuviškos organizacijos ir šeima.

Po gedulingų pamaldų Šv. M.

Marijos Gimimo bažnyčioje ir vėliau buvo atiduota jo žmonai Irenai Truškūnienei, jo gyvenimo nuo 1936 m. palydovei.

Ilgėkis ramybėje ir amžinojo šviesoje Amerikos žemėje.

Np.

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

A. + A.

ANTANINAI ŠUOPIENEI mirus,

jos vyrui VINCUI, sūnui VYTAUTUI, jo žmonai ONU-TEI ir jų šeimos artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu lūdimą.

ALDONA IR ALGIRDAS ČAPLENAI
SU ŠEIMA

A. + A.

ANTANINAI ŠUOPIENEI mirus,

vyrui Vincui ir sūnui Vytautui su šeima reiškiamo gilią užuojautą.

GENOVAITE DOMEIKIENE
JUSTINAS DEDINAS

ANATOLIJUS KAIRYS

PO DAMOKLO KARDU II DALIS

Naujas romanas, išleido LIETUVIŲ ŠAULIŲ SĄGA TREMTYJE, I-sios dalies tęsinys, išleistas 1978, apimęs pirmuosius 3 pokario metus. Viršelį su aplanku piešė dail. P. Aleksa, 303 pusl., kaina su persiuntimu \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 40 ct. valstijos mokesčių.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPISTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

P A D Ė K A

A. + A.

GRASILDA JADVIRŠIENĖ

Mūsų mylima motina ir močiutė mirė 3 m. balandžio 5 d. ir buvo palaidota balandžio 8 d., Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kan. V. Zakarauskui už maldas kopyčioje, už šv. Mišias už velionės sielą, už pasakytą gilią prasmingą pamokslą ir už palydėjimą ir maldas kapinėse.

Dėkojame sol. J. Vazneliui už giesmes bažnyčioje, gedulingų pamaldų metu.

Nuoširdi mūsų padėka Liet. Dukterų D-jos narėms, Seselių Kazimieriečių ir Ses. Pranciškiečių pagalbinėms vienietėms narėms už maldas kopyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame grabnešiams, laidotuvių direkt. S. C. Lack-Lackawicz, visiems lankiusiems velionę kopyčioje, dalyvavusiems gedulingose pamaldose ir palydėjusiems ją į amžino poilsio vietą.

Mūsų nuoširdi padėka visiems aukojusiems šv. Mišioms ir Liet. Dukterų Draugijai, o taip pat ir pareiskusiems mums užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje.

Visiems, visiems, mūsų visų, nuoširdus acii.

Lūdimai JADVIRŠIŲ ŠEIMA

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujintuvai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.

Sventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS ČESAS

Šeštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

APLINK MUS

× Visuomenės pageidaujant, popiežiaus Jono Pauliaus II lietuviškai pasakyta kalba bus pakartota gegužės 7 d., ketvirtadienį Margučio radio laidoje. Margučio girdimas iš WNIB stoties, 97.1 FM nuo 7 iki 8 val. ryto.

× "Draugo" parengimų komiteto narių susirinkimas bus gegužės 11 d., pirmadienį, 7 val. vakaro Marijonų vienuolyno svetainėje. Visi kviečiami dalyvauti.

× Pramonininkas Algis Didžiulis iš Kolumbijos, Pietų Amerikos, turėjo sunkią kojos operaciją vienoje Miami ligoninėje. A. Didžiulis jaučiasi geriau, bet turės ilgesnį laiką pasilikti Amerikoje gydytojo priežiūroje. Algis ir Laima Didžiuliai šiuo metu yra apsisostę Fort Lauderdale, Fla.

× Dariaus-Girėno liuanistinės mokyklos Motinos dienos minėjimas vyks šeštadienį, gegužės 9 d., 10 val. ryto Jaunimo centro didžiojoje salėje. Mokiniai mokyklon renkas, kaip prastai, 9 val. ryto. Visi dėvi tautinius drabužius. Po minėjimo mokiniai grįš į klases tęsti pamokų, o tėveliai kviečiami būtinai dalyvauti svarbiame metiniame tėvų susirinkime. Visi tėveliai, o ypač mamytės ir močiutės yra kviečiamos minėjime dalyvauti.

× Lietuvių Pensininkų gos narių metinis susirinkimas bus gegužės 12 d., antradienį, 2 val. p. p. Saulių namuose, 2417 W. 43 St. Nariai yra prašomi atnešti ką nors ir susirinkimą dovanų paskirstymui.

× Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, dalyvavo Chicagoje Lietuvių fondo metiniame suvažiavime gegužės 2 d. ir pedagogės Alicijos Rūgūtės pagerbime gegužės 3 d. Greta labai prasmingo sveikinimo A. Rūgūtę ji taip pat įteikė mūsų pedagogei ir dovaną — paveikslą Kultūros tarybos vardu.

× Galerijos rinkinių 1980-1981 m. meno paroda įvyks Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre nuo gegužės 8 d. iki 17 d. Dalyvauja dail. V.O. Virkau, Pranas Galius, Zibuntas Mikšys, Vilija Elvaitė ir kiti rinkiniai lietuvių dailininkai, kurie parodos vyko 1980-81 m. laikotarpyje "Galerijoje" Chicago miesto centre. Parodos atidarymas bus penktadienį, geg. 8 d., 7:30 val. vak. (pr.)

× M. Noreikienė — Gift Parcels to Lithuania — praneša suinteresuotiems asmenims, kad dabar siunčiame maisto siuntinius į Lenkiją iš Europos sandėlių. Siuntinių pasirinkimas didelis, kainos labai prieinamos, produktai geri ir naudingi. Dėl informacijos skambinti 925-2787. Adr.: 2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629. (sk.)

× Neprigirdintiems — Nemokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet, adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Pardudami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirmadienį, ketvirtadienį ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.)

× Dengiamie ir taisomie visų rūšių stogus. Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti. Skambinkite Arvydui Kiešai tel. 434-9655 arba 737-1717. (sk.)

× Kr. Donleaičio liuanistinės mokyklos pradės registraciją 1981-82 mokslo metams ši šeštadienį, gegužės 9 d. nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet McKay mokyklos patalpose, 6901 S. Fairfield Ave.

× Konferencija "Motinos Marijos kelias" bus ši ketvirtadienį, gegužės 7 d., 9 val. ryto Jėzuitų koplyčioje. Pirmiausia bus šv. Mišios, po to konferencija. Visi, kurie turi laiko, kviečiami dalyvauti.

× Vyresniųjų lietuvių surašėjimo anketas taip pat galima gauti ir Margutyje (2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.). Surašėtinimą vykdo LB apylinkių valdybos įgalioti asmenys. Visa vyresnioji lietuvių visuomenė yra kviečiama surašinėjime dalyvauti. Surašinėjimas yra anoniminis ir jokios žinios apie paskirus asmenis nėra registruojamos.

× Muzikinės popietės Ateitininkų namuose organizaciniais reikalais rūpinasi F. Mackevičienė, M. Tamulionienė ir A. Prapuolienė. Čia bus supažindinta su komp. D. Lapinsko "Tolminkiemio kantata". Muzikinė popietė bus gegužės 24 d.

× A. a. Juozas Švilpaukas (Sewell), ilgametis Melrose Parko gyventojas, mirė gegužės 3 d., palaidotas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse gegužės 5 d. Velionis yra dirbęs lietuvių visuomenėje ir dalyvavęs vietos politiniame gyvenime. Gimęs Amerikoje, turėjo apie 73 m. amžiaus.

× Vida Urbaitė, lankanti Finley Junior High school talentingų mokinijų klasę, modelių ir plakatu konkursu už projektą apie Lietuvą laimėjo pirmąją vietą. Vida taip pat sėkmingai moksosi Dariaus-Girėno liuanistinės mokyklos VII skyriuje ir yra viena gausiausių baletu mokyklų mokinijų.

× Lemonto liuanistinės mokyklos balius gegužės 2 d. labai pasisekė. Rasos Soliūnaitės vadovaujama "Spindulio" jaunųjų vaidintojų grupė atliko jos paruoštą humoristinę "I Lemonto" "operą". Į vaišes atsilankė PLB pirm. Vyt. Kamantas ir JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė.

× L. K. B. Kronikoms Leisti sąjungos valdyba yra dėkinga surengto koncerto proga Kronikų leidimui paremti aukojusiems asmenims: Biliui Pakštui, dr. Kaziu Ambrozaičiui, Algii Liepinaičiui, Jonui Kaunui, E. Paskočimienėi, kapit. Krišto-paičiui ir ypač solistams Vlado-vui ir Margaritai Momkams, pa-aukojusiesiems savo to vakaro ho-norarą. (pr.)

× Muz. A. Vasaitis akomponuos solistams tradiciniame Džiukų baliuje gegužės 16 d. Jaunimo centre. Staliukus rezervuoti telef.: 925-9159 arba 927-5980. (pr.)

× Antras Kaimas dar tik vieną savaitę pasirodys su šian-dien taip reto humoro progra-ma. Playhouse salėje, 2515 W. 69 St., gegužės 9-10 dienomis, 8 val. vak.; sekmd. — 6 val. val. Rezervacijos būtinios — 434-7004 arba 422-4288. (pr.)

× Saskaitybos kursai organi-zuojami Jaunimo centre ateinan-tį pirmadienį, gegužės 11 d., 7 val. vak. Bus mokoma saskai-tybos ir bendrų raštinės darbų. Registruotis iš anksto telef. 471-0811 tarp 5 ir 10 val. vak.

× Dr. Antanas Butkus, JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkas, ir jo brolis Leonas Butkus gegužės 2-3 d. lankėsi Chicagoje. Dr. Butkus dalyva-vo pasitarime dėl vykdomo vy-resniųjų lietuvių surašinėjimo. Posėdyje dalyvavo taip pat prof. dr. Regina Kulienė, Danguolė Valentinitė ir Jonas Soliūnas.

× Cytija Bendoraitis, Christ ligoninės galestingoji sesuo, pa-rašė laišką, kuris buvo išspaus-dintas "Chicago Tribune" dien-raštyje. Ji liečia moterų rūpes-čius specialiomis ligomis. Prie-laiško jėdė ir jos nuotrauka.

× Kostas Šlapikas, Cicero, Ill., užsisakė naujaušiu leidinių už 40 dol. ir dar pridėjo auką. Labai ačiū.

× Saulius Julius Matas, To-panga, Cal., pratęsdamas prenu-meratą, atsiuntė ir 25 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Saulių J. Matą skelbiame gar-bės prenumeratorium. Už auką dėkojame.

× Stasė Leikienė, West Ha-ven, pratęsė prenumeratą, kartu atsiuntė 5 dol. už kalėdines kor-teles ir 10 dol. auką lietuviškos spaudos stiprinimui. Nuširdus ačiū.

CHICAGOS ŽINIOS

PERSOVĖ POLICININKĄ

Banditas persovė veidą poli-cininko J. Runion, 24 m., kai jis atskubėjo prie 7-Eleven krau-tuvės Streamwood priemiestis, kur vyko apiplėšimas. Naudo-jant policijos šunis, per pusant-ros valandos buvo surasti įta-riamieji: D. Grines, 20 m., ir ki-tas — 16 m. jaunuolis, pasislė-pę sėslavų dėžėse, apie 200 jar-dų nuo nusikaltimo vietos.

LENKŲ PARADAS

Tūkstančiai lenkų gegužės 2 d. paradavo Chicago miesto centre su orkestrais, gyvaisiais paveikslais, minėdami Lenkijos konstitucijos dieną. Dalyvavo ir gub. Thompson.

CHICAGA MAŽEJA

Netekusi skerdyklų, geležin-keio mazgų siurėjančią, Chicago, kaip skelbia aldermanas D. Simpson, per metus netenka 25,000 tarnybų, 12,500 butų ir apie 60,000 žmonių.

8 TAUTINIAI FESTIVALIAI

Chicago pietvakariuose nuo birželio 6 iki 23 d. merės J. Byr-ne pageidavimu bus įvairiose vie-tose suorganizuoti 8 tautiniai festivaliai: meksikiečių, portori-kiečių, lenkų, žydų, italų, grai-kių, azijiečių ir juodųjų. Lietu-vių festivalio nenumatyta.

IS PERU I CHICAGĄ

Spauda susekė, kad iš Peru kokaينو narkotikai net lėktuvais gabunami į Chicago.

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Gegužės 6 d.

1697 m. britai kolonistai įkū-rė Trejybės Bažnyčią New Yorke.

1861 m. Arkansas pasitraukė iš Jungtinių Valstybių.

1889 m. oficialiai atidarytas Eifelio bokštas Paryžiuje.

1910 m. baigėsi Anglijos ka-ralių Edvardų epocha su Ed-vardo VIII mirtimi.

1937 m. vokiečių dirizablis "Hindenburg" sprogo prie Lakehurst, New Jersey valstijoje.

Zuvo 36 keleiviai.

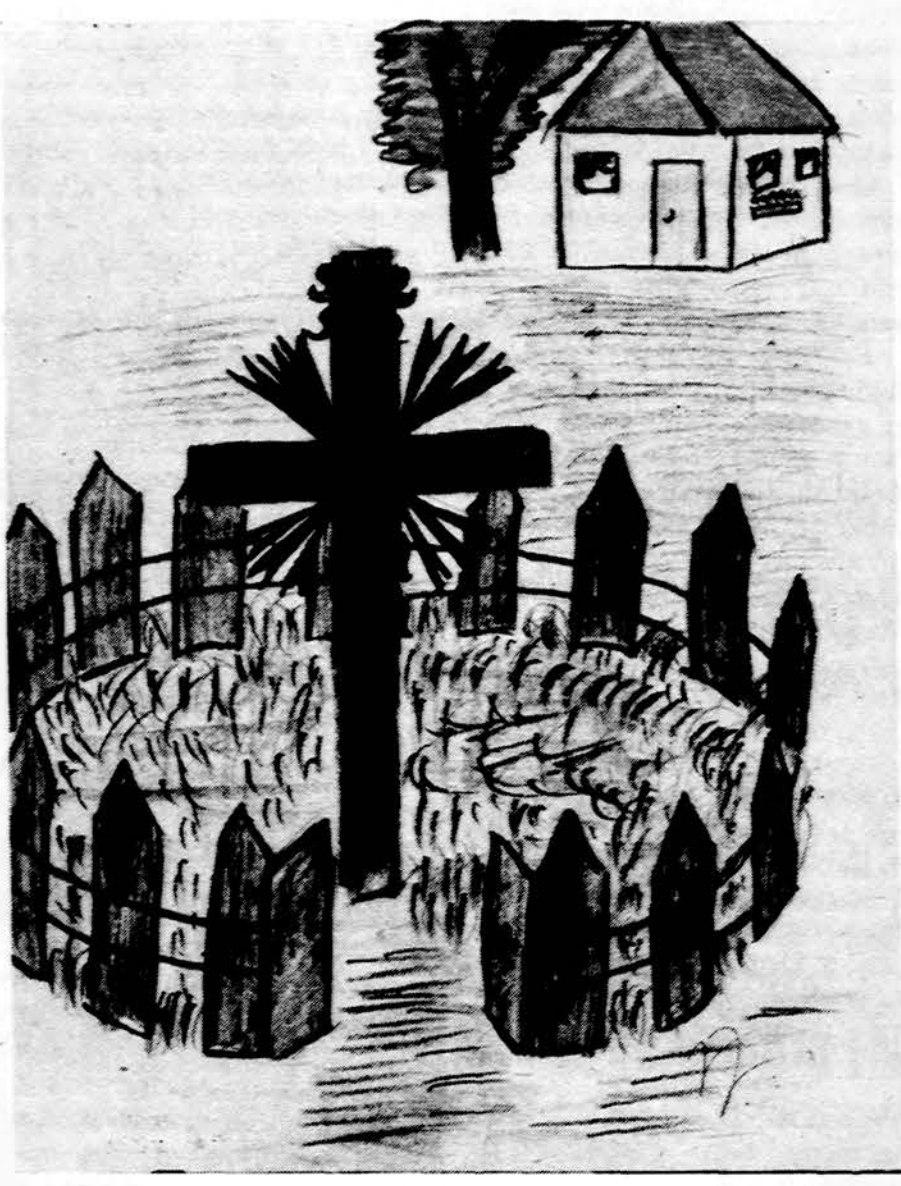
1976 m. žemės drebėjimo me-tu šiaurės rytų Italijoje žuvo beveik 1,000 žmonių.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Išleistas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Lietuviška sodyba.

BERZAS

Prie mūsų namo tėvelis pasodino beržą. Tėvelis beržą mėgsta. Jis jau išaugo į didelį medį. Beržo liemuo baltas ir vietomis yra juodi brūkšniai. Apie beržą daug girdėjau. Anksti pavasarį pragrėžia jo liemenį, kad iš jo bėgtų saldus vanduo — sula. Mačiau Chardone, kaip tokią sulą ima iš klevų. Paskiau tą sulą tokiuose nameliuose kaitina, kad vanduo išgaruotų. Lieka tirštas, labai saldus sirupas. Ten galima pirkti klevų sirupo. Mano brolis norėjo pragręžti beržą, bet tėvelis neleido, liepė palaukti, kol jis labai didelis užaugs.

Vija Bulytė,
Clevelando Mūsų žingsniai.
"Vaikų pasaulyje".

VELYKOS

Velykų rytą prieš saulės te-kėjimą reikia visam nusiplauti, tai nebus nei vočių, nei skaudulių. (Veliuona).

Kad didesnis užaugtum, reikia Velykų pirmą dieną, lietuvi-jant, kurį laiką vienplaukiam lietuje pastovėti. (Veliuona).

Antrą Velykų dieną pilamas miegančiam pašonėn vanduo. Apipiltas turi duoti kiaušinių tam, kas jį apipylė.

Saulė Velykų rytą šokinėja iš džiaugsmo, kad Kristus prisikėlė. Norint pamatyti šokančią saulę, reikia pasižiūrėti, kai einama aplink bažnyčią. (Ro-kiškis).

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Vasario mėn. 14 d., 2 val. po pietų Juno Beach susirinko apie

GALVOSKŲ NR. 32

I.
Dvidešimt penkis monetas (po 1 centą) renkalinga išdėstyti į dvyliką eilių taip, kad kiekviena eilė būtų po 5 monetas. (10 taškų).

II.
(Žiūrėkite brėžinį). Brūkšnelių vietoje įrašykite reikalingas raides, kad su skiemeniu SE sudarytų lietuvių kalboje vartojamą žodį. Tų pačių žodžių negalima kartoti. (10 taškų).

Paulius Bindokas,
Marquette Parko lit. m-las 6 sk. mokinys.

MANO VARDAS DARIUS

Vienas iš mūsų žymių didvyrių turėjo vardą Darius — "Darius ir Girėnas". Mano mama ir močiutė kartais mane vadinia Dariukas.

Darius yra istorinis vardas, nes senovėje vienas Persijos karalius vadinosi Darius. Vieną vasarą Romuvos skautų stovykloje buvo skautas vytils, vardu Darius.

Anglų kalboje mano vardas sakosi Doran. Tai yra graikų kilmės vardas — jis reiškia nežinomas. Man labai nepatinka, kad mano rusų kalbos mokytoja nemoka teisingai tarti mano vardo.

Kai aš lošiu "soccer" su savo klases draugais prieš kitas mokyklas, mano draugai mane vadinia mano pavardę "Ross". Man geriausiai patinka, kai mane lietuviškai vadinia "Darius", o ne angliškai "Doran".

Darius Ross,
Toronto "Maironio" lit. m-las mokinys. Kanada. "Mūsų pasaulis".

150 žmonių paminėti Vasario 16 šventės. Pradžioje sugiedojom Amerikos ir Lietuvos himnus. Ponas B. Raugas skaitė paskaitą. Buvo perskaityta Floridos Gubernatoriaus Bob Graham proklamacija ir County Commissioner's. Programoje buvo lietuviškų eilėraščių, kuriuos vaikiai deklamavo. Aš deklamavau Jono Minelgos "Vasario 16" ir Vytės Nemunelio "Toli už jūrų marių".

Šiandien tarnavau šv. Mišioms, kurios buvo laikomos Vasario 16 proga.

Už eilėraščių deklamavimą jaunimas gavo saldainių.

Tomas Valodika,
Clevelando šv. Kazimiero lit. m-las neaktyvausinio kurso mokinys.

Radeckis

Generolas Josef Radetzky, (1766-1858) žymus kariuomenės didvyris, išstarnavo Austrijos kariuomenėje 12 metų.

Aukso paukštis

Gvajanoje yra paukštis vadinamas aukso paukščiu (Gold Bird). Jį taip vadina dėl to, kad jis laikosi prie aukso kasyklų. Aukso ieškotojai jį labai seka, nes tose apylinkėse randa aukso.

Nepatikėję

Motina bara sūnų:
— Vaikeli, argi gražu į savo draugą mesti akmenį?
— Bet, mamytė, jis pirmas metė.
— Tai tada reikėjo mane pašaukti, o ne mesti.
— Bet ar tu, mamytė, būtum geriau pataikiusi?

IV.

Parašykite, kur šie sutvėrimai gyvena ir kaip vadinasi jų namai lietuviškai. Už kiekvieną teisingą atsakymą gausite po vieną tašką. 1) Paukštis, 2) Arklys, 3) Eskimas, 4) Karalius, 5) Indėnas, 6) Avis, 7) Suo, 8) Karvė, 9) Kiaulė, 10) Liūtas.

V.

Paaiškinkite, ką reiškia žodis Baras? (Ne pavardė, o mokslinė reikšmė). (5 taškai).

GALVOSKŲ NR. 28 ATSAKYMAI

I. Pirmiausia reikia nuimti tą degtuką, kuris yra šalia skaitmenų 6.

II. Pasakų pavadinimai: 1) Gražudė ir žvėris. 2) Aukštinė žąsis. 3) Miegančioji gražuolė. 4) Zvejys ir jo žmona. 5) Sniegulė ir septyni nyktukai. 6) Princas Varlė.

III. Patarlė: Katrą pirštą pjausi, tas skaudės.

IV. Žiūrėkite brėžinį.

1	2	3	4	5	6
4	5	1	3	6	2
6	3	4	1	2	5
2	4	5	6	3	1
5	1	6	2	4	3
3	6	2	5	1	4

V. Prielinksniu iš su kilmininku gali būti reiškiami tik antrininke sakinio dalis. Taigi sakinyje yra antrininke sakinio dalis, sakinyje — išplėstinis.